

Handlingar,

S

hörande

till Historien om Spellubbarne
i Stockholm, och deras
bedröfliga följder.

LILLA
SÄLLS
KAPET

Stockholm 1810,
tryckt hos Direct. och Kongl. Fält-Boktryckaren
Peter Sohm.

Handwritten text, likely a name or title, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely a name or title, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely a name or title, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side of the page.

Large, faint, mirrored handwritten text, possibly a name or title, appearing as bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side.

Transsumt af Stockholms Norra För-
stads Östra Kämnars Rätts Pro-
tocoll, hållet följande dagar år 1805.

Den 20 Augusti.

S. D. Upplästes Kongl. Öfwer-Ståthållare-
Embetets i Politie ärender den 17 i denne
månad hit till Rätten ankomne Protocoll,
innehållande undersökning om twenne uti ex-
tra Wärmåtare Johan Sandahls och Wäg-
karlen Christopher Askebloms rum i Huset
N:o 20 wid Spetsens backe, den 3 och 15
nästlidne Julii, genom inbrott föröfwade stö-
der, och inhämtades deraf: att sedan, under
hös Betjenten Jonas Petter Carlström, samt
warit i tjenst hos Herr Commerce Rådet och
Riddaren Lenngren, uppå Kongl. Öfwer-
Ståthållare-Embetets befallning, anställd visi-
tation, blifwit fundne en Silkes Penningeping,
en Silfwer Sockertång, samt ett Sjöskums-
Piphufwud med skaf, hwilka persedlar Aske-
blom igenkânt, såsom honom tillhörige och

jemte andre saker samt penningar honom och
 Sandahl fränstulne, hwarom de förut hos
 Kongl. Öfwer-Statthållare Embetet skriftelig
 anmälan gjort; så har af sådan anledning
 Carlström blifwit till förhör i Kongl. Police-
 Kammaren inståld, och derwid erkänt, att
 han nämnde dagar i följande månad, medelst
 bruk af en hos honom funnen vyrk och hofs-
 tång, öppnat dörrarne till Askebloms och
 Sandahls rum, derstädes upprutit den sed-
 nares Bureau och utur densamma första gån-
 gen stulit wid pass fyratio Riksdaler i Riks-
 gäldsmynt, ett Silfwer Fickur, fyra stycken
 råsslade Silfwer Matskedar och fyra stycken
 Tjesskedar, ett par slåta Silfwer Knåspannen
 samt ett silfwerbeslaget Sjöskumspiphufvud
 med läderkast, och sednare gången eller den
 15 Julii trettio Riksdaler Banco i Specie-
 mynt och mindre Bancosedlar, trettionio
 Riksdaler uti Riksgäldsedlar, ett Engelskt
 Silfwer Fickur, med widhängande stälkedja,
 8 stycken Silfwer Matskedar, en Silfwer
 Säckertång, en Silfwer Snusdosa, en enkel
 Guldring och ett par Silfwer Knåbandspan-
 nen; af hvilka persedlar Carlström uppgif-
 wit, att han bortfått Uren till okände Sjö-
 män, att han pantsatt 4 stycken Mats och 4
 stycken Tjesskedar för nio Riksdaler hos en
 Jungfru Anna Maria Köhler, samt 5 stycken
 Matskedar för 11 R: d. 36 s. hos en Jung-
 fru Christina Catharina Grönbeck, att han
 förkytrat 3:ne Matskedar jemte Guldringen och

ett var Knåspånne till Guldsmeds Alderman Frodell, samt Silwerdosan till Juweleraren Wilhelmsson; men att ena paret Knåspånne han tappat bort det och i öfrigt på Firibispel, som hålles i Bergstralska Huset wid Ridarhus Torget och förestås af en Directeur Andersson, och en af sig Kommen Kramhandlare wid namn Melin, förlorat ej mindre de stulne penningarne, än allt hwad han för de dels pantsatte dels bortfälda sakerne erhållit, så att han allenast haft i behåll Sjöskumspipan och Sockertängen, hwilka hos honom blifwit fundne, tillika med en af Bestjenten Johan Carl Blomberg den 17 Maj innewarande är utgifwen och till Sedelhafwaren ställd skuldsedel på tjugu Riksdaler, jemte en General Assistance Contoirets Lånsedel, daterad den 4 siltidne Junii, och enligt hwilken en melerad Klädesirack, en blå Klädes Surtout och en Råsdud derstädes blifwit belånte med sex Riksdaler 16 β .; hwarförutan jemwål hos Carlström blifwit sünnen en Plånbok med inneliggande sex Riksdaler 28 β . i Riksgäldsiedlar och två Riksdaler 24 β . i Bancomynt, som under visitation blifwit honom fräntagne.

Widare upplyser nämnde Kansafningsprotocoll, både att Alderman Frodell, Juweleraren Wilhelmsson, samt Jungfrurna Köhler och Grönbeck, erkänt att de af Carlström dels köpt dels panttagit de persedlar

han uppgifwit, som ock att Directeuren Andersson och Kramhandlaren Melin, i anledning af Carlströms uppgift, i Kongl. Police-Kammaren hörde, wäl erkänt, att Carlström flere gånger insunnit sig på deras Spelklubb och uti Biribispelet deltagit, men tillika förment att Carlström derwid mera wunnit än tappat, hwadan de undandragit sig att någre penningar återhåra, dock hafwa målsäganderne Sandahl och Askeblom sedermera uti Kongl. Police-Kammaren anmält, att de af Andersson och Melin blifwit till fullo förnöjde, för de penningar, som af Carlström blifwit dem fränstulne.

Betjenten Jonas Petter Carlström, som befanns ej särdeles stor till wårten, men eljest af medelmåttig kroppsställning, berättade på honom derom gjord tillfrågan, att han, som är 23 år samt född i Måstila Socken uti Småland och Calmare Län, der hans ännu lefwande Fader Sven Alexandersson är Torpare under en gård, som kallas Hageråram, för 4 år sedan kommit hit till Staden, och att han då först erhållit tjenst hos Herr Stallmästaren Bruce på Trösunda, sedermera hos Herr Öfwersten och Riddaren Gårda samt höstetiden förlidet år hos Herr Commerce-Rådet Lenngren.

Antydd att förklara sig öfwer den af Wärmåtarens Sandahl samt Wågfarlen Aske-

blom emot honom gjorde angifwelser, erkände Carlström, under tårar och ånger öfwer sin förseelse, att han föröfwat de hos dem steddde inbrottsstölden, och derwid tillgripit alla de saknade persedlarne, tillika med penningarne, hwilka sednares uppgifne belopp Carlström likwål hwarken kunde erkanna, eller bestrida, emedan han icke råknat desse penningar, utan genast efter stöldens föröfwande bortspelt dem på Biribi. Banquen, som hålles uti *Bergstralska* Suset.

För användandet af de stulne persedlarne, gjorde nu Carlström enahanda redowisning, som den han förut wid förhöret uti Kongl. Police Kammaren afgifwit; och hwad angår penningarne, som han dels stulit, dels för de sålde och pantsatte persedlarne uppburit, så hade han bortspelt hwarenda styfwer på Biribispel, på *Spelklubben* som hålles i *Bergstralska* Suset.

Carlström berättade vidare: att sedan han förliden wintras af Baron Adelsvårds Betjenter och bland dem en wid namn Holmberg, hwilken sedermera efter föröfwad tjufnad äfwen bortspelt sina penningar på Biribi, fått weta att en sådan *Spelklubb* hölls i hörnet af *Jacobi* gränd, midt emot *Frimurare*-*Barnhuset*, så hade han dels af nyfikenhet, dels af winningslystnad, börjat besöka detta

Spelhus, hvars Föreståndare han hört näm-
nas vara en Capitaine Åkerhjelm, en
Lieutenant Groth, af sig komne Kraus-
hand-
laren Melin samt Directuren Andersson
med flere; han hade ock i början varit lyck-
lig, så att han vunnit små summor, hvilket
än mera ökat hans begär för detta nöje; men
hastigt hade denna lycka öfvergifwit honom,
så att han icke allenast bortspelt sina penning-
gar, utan ock allt hvad han genom pantsätt-
ning af sina Kläder och lån på flere håll,
kunnat åtkomma; sluteligen då alla andra
utvägar felats honom, hade han fallit på
den olyckliga tanken, att genom stöld förskaf-
fa sig ytterligare tillgång på penningar, i hopp
att genom samma spel ännu en gång kunna
förhjelpa sig utur de swårigheter, hwari han
blifwit försatt; detta hade således varit enda
orsaken till hans olycka, ty, sedan han fort-
satt samma spel på Klubben i Bergstralska
Huset, som med den förre skall stå i samman-
hang, och förestås af samma personer, hade
inga försök att komma till sina penningar
eller till en förnuftig eftertänka, mera lyckats.
På dessa ställen hade han merendels tillbragt
nätterne, då han från sina sysslor varit ledig,
och hade icke eller hans oordentlighet undsak-
lit hans Husbondes uppmärksamhet, som,
utan att just känna att Carlström uppehöll
sig på Spelhus, likväl gjort honom de alla
varsammaste förebräelser med åtskillde förma-
ningar att ifrån sin oordentliga lefnad afstå

och kunde Carlström icke nogsamnt beklaga,
att han icke i tid åstlydt dessa hållsamma fö-
resättningar.

Den 22 Augusti.

Utslag.

• • Och alldenstund Jonas Petter Carl-
ström, genom otvungen med omständigheter
styrkt bekännelse, är lagligen öfvertygad och
förvunnen, att han genom inbrott, medelst
dörrlåsens uppdyrkande och en Bireaus upp-
brytning, uti Extra Parmmåtaren Johan San-
dahls och Wågkarlen Christopher Askebloms
gemensamma boningsrum i Huset N:o 20 uti
Spetsens backe, wid 2:ne särskilde tillfällen,
nemligen förmiddagarne den 3 och 15 nåst-
lidne Julii, stulit uti contanta penningar 78
R:d. i Panco och 2:ne Silfwer Fickur, samt
åtskillige andre persedlar till ett värde af 57
R:d. 22 s. 6 r:st. samma mont, hwilka per-
sedlar han till större delen pantsatt och för-
sält, samt de derföre uppburne penningar så
wål som de öfrige tillgripne contante medlen
på oloflige Spelställen, och der inråttadt
så kallat Biribi, bortspelt och förstört;
fördensfull och i förmågo af 40 Capitlet 1, 2

och 6 S. S. Misgernings, Valken, pröfvar
 Rätten skäligt, det skall Carlström för denna
 af honom första resan med inbrott begångne
 stöld af ett belopp till 135 R:d. 22 S. 6 r:st.
 Banco, straffas med 40 par spö, tre slag af
 paret, samt undergå en Söndags uppenbar
 Kyrkoplikt i Hedvig Eleonora Kyrka.

• • • • •
 Gbrekande Transsumt vara utur Stockholms
 Norra Förstads Sdra Kämners Rätts Dombok rätts-
 feligen utskrifwet, intygat

C. M. Bandelin,

Rättens Notarie.

Utdrag af Stockholms Norra För-
 stads Westra Råmners-Rätts Pro-
 tocoll den 14. Januarii 1808.

Upplåstes en hos Öfwer-Ståthållare
 Embetet i Policie ärender börjad och till den-
 ne Rätts widare åtgärd förwist undersökning,
 rörande håftade Drängen Johan Olof Bo-
 ström, hwilken, efter det han den 8 i den-
 ne månad befunnits flytande i Strömmen,
 blitwit af Probefökaren Jacob Macklin med
 en kastdragg wid Nya Bron upptagen,
 samt införd uti Bakten wid Gustaf Adolphs
 Torg, och derefter den 11 påföljande i Kongl.
 Öfwer-Ståthållare Embetet uppsörd till förhör,
 hwarwid Boström erkant, att han, som å
 Spel uti *Bergstralska* Huset en trappa upp
 börispelt 19 R d. Banco, dem han emottagit
 af sin Matmoders Enkesfru Generalskan Bri-
 ta Paulis Son, Vice Notarien i Kongl.
 Swea Hof-Rätt Fredric Pauli, att bär-
 ra till en Vice Notarie wid namn Florell,
 derefter gått till Bron wid Rosenbad och i
 förtwiflan öfwer sin förseelse kastat sig i sjön
 i tanka att afhända sig lifwet.

Då nu målet företogs inställde sig så wäl
 Notarien Pauli, som ock Besökaren Macklin,
 hwarefter Boström, upphämtad utur håftet,

på tillfrågan sade sig heta Johan Olof, vara 25 år gammal, född i Stockholm, der hans nu mera aflidne Fader varit Controllour i Wägen, samt förblef wid sitt wid Kongl. Sver Ståthållare Embetet gjorde erkännande, att hafwa de af Notarien Pauli emottagne penningar å Biribi i Bergsralska Suset bortspelt, hwarefter han, som förberörde är, kastat sig i sjön och af Probeföraren Macklin åter blifwit upptagen.

Notarien Pauli, som bestyrkte sanningen af Boströms uppgift, tillkännagaf att han å Boström, hwilken i 8 års tid berömligen tjent hos hans Moder Generalskan Pauli, icke yrkade ansvar eller ersättning för de utaf Boström förskingrade penningar, utan anhöll, att ehuru i mål, af beskaffenhet som detta, den anlagade wanligen till Smedjegårdes håkret plågar afföras, Boström likwäl, i ansesende till den skada honom å benet, wid des utdragande ur strömmen, blifwit tillfogad, och hans af denna orsak förswagade hälsa, måtte å Castenhofs håkret få quardlifwa, in till des Kongl. Hof-Rätten i målet sig utlätit, under hwilken tid Generalskan Pauli åtog sig att på egen bekostnad derstädes underhålla honom, samt sedermera återtaga honom i sin tjenst.

På tillfrågan befannade Probeföraren Macklin, att Boström werkeligen blifwit skad-

dad, då han utur sjon upptogs, derigenom att den fastdragg Macklin derwid nyttjat, fastnat i Boströms ben.

Som nu icke något widare war att anföra, singo parterne astråda och Rätten tog målet i öfwerwägande, hwarester

Resoluerades:

Thuru Drängen Johan Olof Boström, genom egen med omständigheter storst bekännelse, är förwunnen att hafwa å Biribi i Bergstralska Buset bortspelt en summa penningar af 19 R.d. Banco, hvilka han emottagit af Vice Notarien Pauli för att förskaffa dem till Vice Notarien Florell, likwål och som Notarien Pauli å honom ej yrkat ansvar eller ersättning för de förskingrade penningarne, så låter Rätten derwid bero. Men som Boström jemwål widgäst och flere personer desutom inlygat, att efter det han wid berörde tillfälle bortspelt ifrågavarande 19 R.d. Banco de der tilhört Notarien Pauli, Boström, i förtwiflan öfwer sin förseelse, wid Rosenbad kastat sig i sjon, i tanka att afhända sig listwet, men af Besökaren Macklin blifwit, efter hwad förberördt är, utur sjon åter uppdragen, så skall Boström inledning af 13 Cap. 4 S. Misgernings Balken derföre pliska med 8 dagars fångelse wid watten och bröd. Besträffande dernäst Notarien Paulis anhållan

att Boström måtte på de af Notarien ansförde grunder å Cassenhofs håftet qvarhållas, intilldes Kongl. Hof-Rätten i målet sig utlåtite, sinner Rätten skäligt hårtill lemna bisfall.

— Dock warder detta Utslag Kongl. Maj:ts och Rätets Höglöf: Swea Hof-Rätt i ödmjukhet underståldt. Hvilket wid åter infallandet, och i närvaro af Stads Fiscalen Secretären Udle och Högaktade J. U. Teuchler, mundteligen affades; och öfwerlemnades, till Stads-Fiscalens uppmärksamhet, den angifwelse under denna Ransakning inluxit, att uti Bergstralska Huset wid Riddarhus Torget, skall föröfwas orilläteliga Sazardspel. (*)

Boström nedfattes uti håftet, och de öfrege astrådde.

Att föregående är utue det hos Rätten förwaraade Original-Protocoll rätteligen transumeradt, betyggar

Ex Officio,
J. Ekeroth,
Notarius.

(*) Swad Stads-Fiscalen derwid tillgjort, är icke bekant. Förmodeligen har saken i behörig ordning blifwit utförd.
